

Oude Rijnzone

deelgebied 1

Elk gebied een eigen aanpak

Versterken van de Oude Rijnzone

Typering van het gebied: knooppunt Bodegraven

Het gebied langs de Oude Rijn werd in de Romeinse tijd al bewoond. Deze rivier vormde de noordgrens van het Romeinse Rijk, en een belangrijke vaarroute. Op de hoger gelegen oeverwallen van de Oude Rijn ontstond het dorp Bodegraven, goed verbonden met omliggende plaatsen.

Het oudste gedeelte van Bodegraven bevindt zich aan de noordkant van het water. In de 20e eeuw breidde het dorp zich uit naar het zuiden, richting de snelweg. Bodegraven telt nu zo'n 19.000 inwoners. Het is de grootste kern van de gemeente. Dankzij de gunstige ligging aan de snelweg en aan het spoor, is het een goede vestigingsplaats met meerdere bedrijventerreinen. Bodegraven is van oudsher bekend om de kaashandel. Langs de Oude Rijn vind je nog de oude, karakteristieke kaaspakhuizen waar de kaas vroeger opgeslagen werd. Fort Wierickerschans, ten oosten van Bodegraven, herinnert ons nog aan de Oude Hollandsche Waterlinie.

Bodegraven heeft het grootste winkel- en horeca-aanbod van de gemeente, vooral in het centrum. Een geliefde Bodegraafse traditie is de Najaarsmarkt, die sinds 1952 georganiseerd wordt. Dan staat ook de verkiezing van de Kaaskoningin op het programma. Deze verkiezing staat sinds kort in het register van het 'immaterieel erfgoed' van Nederland.

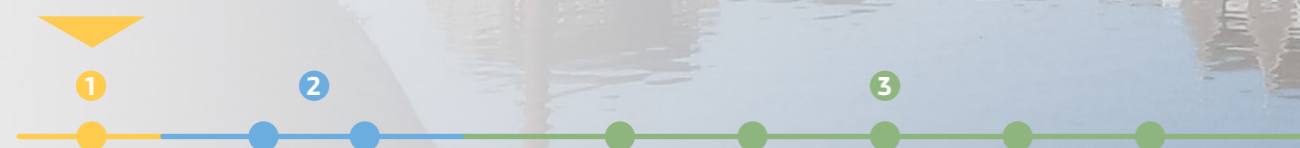

goed verbonden met omliggende plaatsen

karakteristieke kaaspakhuizen

vestigingsplaats met meerdere bedrijventerreinen

fijne leefomgeving met een dorps karakter

ZO WERKEN WE SAMEN AAN EEN EVENWICHTIGE OUDE RIJNZONE

De komende jaren werken we aan het versterken van de Oude Rijnzone rondom Bodegraven. Als uitvoering van de toekomstvisie en de dorpsvisie. We werken aan:

1) Gezond dorp: ontwikkeling met wonen, bedrijven, recreatie en groen

De vraag naar woningen en ruimte voor bedrijven in Bodegraven is groot. Dat geven inwoners en ondernemers ook duidelijk aan. De woningnood is hoog; lokale bedrijven hebben steeds minder ruimte om zich te ontwikkelen. We willen ruimte creëren voor een flinke groei van het woningaanbod in Bodegraven, met name voor jongeren en ouderen. Lokale bedrijven geven we ruimte om te groeien en zo de werkgelegenheid te behouden. Het gaat met name om kleinschalige bedrijven met meerwaarde voor het dorp.

Voor deze ontwikkelingen is in het dorp zelf niet veel ruimte meer. We moeten op zoek naar nieuwe locaties, zoveel mogelijk in de nabijheid van het station en het centrum. Zo versterken we het centrum, de voorzieningen en het OV, en beperken we de druk op de snelwegen en op

het open buitengebied. Belangrijk daarbij is het behoud van het dorps, historische karakter en het toevoegen van voldoende groen en water: een gezonde leefomgeving.

De uitstraling en de vitaliteit van het centrum, met de winkels en voorzieningen, is ook een punt van aandacht. Meer groen is gewenst in het centrum en in het dorp, net als meer aandacht voor fietsers en voetgangers.

Elk gebied een eigen aanpak

2) Duurzaam landschap: relatie tussen dorp en landschap versterken

De Oude Rijn is heel belangrijk geweest voor de ontwikkeling van Bodegraven. Het water maakte handel mogelijk. Bovendien is de grond langs de rivier hoger dan het omliggende polderlandschap. Deze kleibodem is van oorsprong goede grond om op te bouwen. De Oude Rijn is nog steeds belangrijk: deze verbindt het dorp met het landschap en is belangrijk voor de recreatie: monumenten, erfgoed, fiets- en wandelpaden.

Bij nieuwe ontwikkelingen van Bodegraven verliezen we de Oude Rijn niet uit het oog. Langs de rivier vind je straks groene recreatieve fiets-, wandel- en vaarroutes naar het buitengebied, monumenten én nieuwe architectuur, nieuwe woningen en bedrijven en het vernieuwde historische centrum als middelpunt. Ook aan de randen van Bodegraven willen we de relatie met het omliggende landschap versterken. Toegankelijke groene plekken dragen bij aan klimaatadaptatie en onze gezondheid.

3) Sterke samenleving: veilige wijken voor iedereen

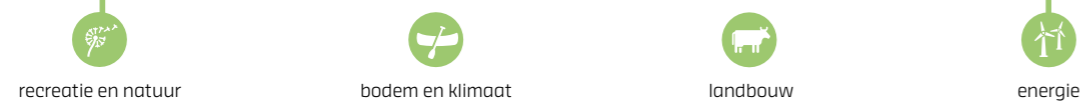
Ondernemers, verenigingen, kerken, moskee, dorpssteams: in Bodegraven zijn veel betrokken mensen en organisaties actief. In het dorp lopen ook verschillende burgerinitiatieven. Belangrijk voor een sociale toekomst!

Inwoners geven aan behoefte te hebben aan verbinding en betrokkenheid tussen mensen. Een goede sociale samenhang en veiligheid zijn belangrijk – met name in Bodegraven-Noord. Daarom werken partijen daar aan een wijkaanpak. Streven is om verschillende maatregelen te combineren, zoals aanpassingen aan de woningvoorraad (levensloopbestendig, warmtetransitie, duurzame energie), het versterken van sociale netwerken en de veiligheid. Ook meer groen in de wijk en meer mogelijkheden om in het omliggende landschap te recreëren zorgen voor een gezondere leefomgeving waar mensen zich betrokken bij voelen.

In Bodegraven-Zuid zorgt de herontwikkeling van winkelcentrum Broekvelden met het scholencluster voor een sterker hart van de wijk. Zo blijft deze wijk aantrekkelijk voor jong en oud.

Duurzaam landschap

Natuurontwikkeling aan noordkant van Bodegraven: meerwaarde voor het hele dorp.

Oude Rijn: versterken van het karakter met routes naar het buitengebied, monumenten, Fort Wierickerschans en het Limespark.

Inzet op groei recreatie in Bodegraven om vitaliteit van het dorp te versterken.

Impact van ontwikkelingen op Natura 2000 (stikstof) is essentieel. Hier gaan we onderzoek naar doen.

Bouwen doen we met name op hoger gelegen gebieden (oeverwallen), niet in gebieden met sterke bodemdaling.

Meer relatie vanuit het dorp met het landschap: toegankelijk groen ten behoeve van de gezondheid (mentaal, fysiek) en klimaatverandering.

Nieuwe bijzondere en groene woonmilieus en recreatie met veel water en groen.

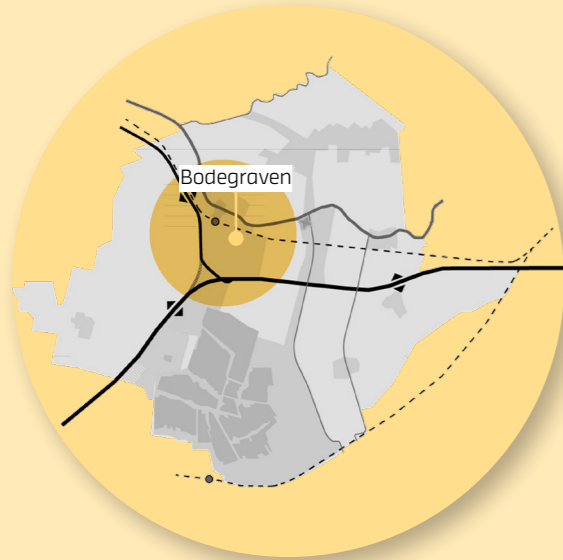
Doorkijkjes vanuit het dorp naar het landschap zijn het uitgangspunt.

Aan de randen van het dorp meer ruimte voor een lommerrijk landschap, boomgaarden.

Opwek van energie: op locaties waar het past bij het dorp, het landschap en de schaal van het gebied. In dit deelgebied met name langs snelwegen, op daken, parkeerterreinen en op bedrijventerreinen. In het dorp gaan we aan de slag met de warmtetransitie.

Kunnen we gebruik maken van het water van de Oude Rijn voor energie-opwek?

Dorpsvisie Bodegraven: negen punten

Dit vinden inwoners en ondernemers belangrijk voor de toekomst van Bodegraven:

1) Het woningtekort aanpakken: betaalbare woningen aan de randen van Bodegraven

Betaalbare woningen, vooral voor starters en senioren, zijn het belangrijkste aandachtspunt voor inwoners. In het dorp zelf zijn niet veel geschikte locaties voor nieuwbouw. Daarom is uitbreiding aan de randen nodig. Ook het bestaande woningaanbod kan beter: duurzaam en levensloopbestendig.

2) Behoud het typisch Bodegraafse karakter

Het dorpse karakter van Bodegraven is geliefd en willen we behouden en versterken. Ook bij nieuwe ontwikkelingen. Met name het gebied rondom de Oude Rijn wordt erg gewaardeerd: met het historisch erfgoed, het groen en het water. Wel zien inwoners graag een betere verbinding van de Oude Rijn met het dorp en het centrum.

3) Levendig centrum en goede voorzieningen

Veel mensen zijn tevreden over de voorzieningen in het dorp. Behoud wat er is: dat is belangrijk! Voor ouderen zijn winkels en voorzieningen in de buurt van belang. En er is behoefte aan goede jongerenvoorzieningen. Aan het centrum wordt hard gewerkt. Mensen zien er graag meer levendigheid en horeca, minder leegstand, een diverser winkelaanbod, betere uitstraling en meer fiets- en wandelmogelijkheden.

4) Meer ruimte voor lokale bedrijven

Bedrijven in Bodegraven hebben een grote maatschappelijke rol. Ze zorgen voor werk én leefbaarheid. Om lokale bedrijven en werkgelegenheid te behouden, hebben zij meer ruimte nodig. Dat vinden ook inwoners belangrijk. Nieuwe bedrijventerreinen moeten aansluiten bij het Bodegraafse karakter: gebouwen in het groen, passend qua afmeting en uitstraling. Ook duurzaamheid wordt steeds belangrijker.

5) Een groene leefomgeving met karakter

Inwoners hechten veel waarde aan het groen in en rond het dorp. Door klimaatverandering wordt een groene omgeving ook steeds belangrijker. De openbare ruimte in het centrum en de wijken moet daarom groener worden. Ook is er behoefte aan recreatiemogelijkheden in het groen, het verbeteren van biodiversiteit en beter groenonderhoud.

6) Goede bereikbaarheid, de fiets op één

Bodegraven ligt gunstig en de meeste inwoners zijn dan ook tevreden over de bereikbaarheid. Voor verkeer dat het dorp in- en uitgaat is wel ruimte voor verbetering. Vooral de fiets moet prioriteit krijgen. Betere fietsverbindingen binnen het dorp zorgen ervoor dat de bereikbaarheid behouden blijft én de verkeersveiligheid wordt vergroot.

7) Bodegraven duurzaam

Veel inwoners willen als dorp of zelf aan de slag met duurzame energie. Bij het opwekken van elektriciteit is er een sterke voorkeur voor zonnepanelen op daken van bedrijven, andere gebouwen en woningen. Inwoners, ondernemers en de gemeente kunnen hier samen werk van gaan maken.

8) Betrokken dorp: voor jong en oud

Bodegraven is een leefbaar, betrokken en actief dorp. Dat willen inwoners zo houden. Het voortbestaan van verenigingen, evenementen en initiatieven is een uitdaging. In Bodegraven moet ruimte zijn voor alle leeftijden, inkomens en achtergronden. Inwoners kunnen zijn wie ze willen zijn en hebben de gelegenheid anderen te ontmoeten.

9) Echt meepraten over Bodegraven

Veel inwoners willen meepraten over ontwikkelingen in het dorp en de gemeente. Sommige mensen vinden dat dat nu onvoldoende mogelijk is. De belangrijkste verbeterpunten: duidelijkheid over wat er gedaan wordt met bewonersinbreng, duidelijke informatievoorziening vanuit de gemeente en de mogelijkheid om online mee te denken.

layout dorpsvisie PM

Om de mening van de inwoners te peilen, zijn er twee dorpsenquêtes gehouden. Een verkennende enquête werd 135 keer ingevuld; de verdiepende enquête ruim 400 keer. De dorpssteams van Bodegraven-Noord en Bodegraven-Zuid, een groep ondernemers en de gemeente hebben de mening van inwoners daarna samengebracht tot een dorpsvisie.

De dorpsvisie is nog niet helemaal afgerond. Hiernaast leest u een samenvatting van de concept versie.

